

SVANUĆE

Broj 2

Ožujak - Travanj 2021

Hrvatsko izdanje Članci u ovom
broju uzeti su iz tekući broja
časopisa
„Svanuće“ na engleskom jeziku

*First-class postage paid by
The Dawn Bible Students Association,
USA, \$12 per year.*

Sent without cost overseas.
Poslano u inozemstvo bez troškova.

www.dawnbible.com

ARGENTINA: A. Lupsor, Calle
Almirante Brown 684, Monte
Grande C.P, 1842 Buenos Aires
AUSTRALIA: Berean Bible Institute,
P.O. Box 402, Rosanna,
Victoria 3084
BRAZIL: A Aurora, Caixa Postal
50088, Rio de Janeiro, RJ
CEP 20050-971
BRITISH ISLES: Associated
Bible Students, 102 Broad Street,
Chesham, HP5 3ED, England
CANADA: P.O. Box 1565, Vernon,
British Columbia, V1T 8C2 Canada
FRANCE: L'Aurore, 45, Avenue de
Gouvieux, 60260, Lamorlaye
GERMANY: Tagesanbruch
Bibelstudien- Vereinigung, Postfach
11 03, 64368 Ober-Ramstadt
GREECE: He Haravgi (The Dawn),
USA
INDIA: The Dawn, Blessington,
#34, Serpentine Street, Richmond
Town, Bangalore 560025
SPAIN/ITALY: El Alba/Aurora,
Associazione Studenti Biblici, Via
Ferrara 42, 59100 Prato—Italia

SADRŽAJ

VRHUNCI SVANUĆE

Kome služimo? 2

Medunarodne Biblijske Studije

Prorok poput Mojsija 14

Jošua vodi narod Izraela 16

Jošijina pravedna vladavina 19

Ilija se suprotstavlja Ahabu 22

The Dawn – Svanuće

Croatian Edition

MARCH / APRIL 2021

First issue published December 2013

Printed in USA

Kome služimo?

„Međutim, ako vam se ne sviđa služiti JAHVI, onda danas izaberite kome ćete služiti: možda bogovima kojima su služili vaši oci s onu stranu Rijeke ili bogovima Amorejaca u čijoj zemlji sada prebivate. Ja i moj dom služit ćemo JAHVI.“

Jošua 24: 15

JEDNA OD kvaliteta urođenih većini ljudi je želja za obožavanjem i služenjem nekom višem biću ili bogu. Danas su, kao i u prošlosti, poprimili mnoge oblike. Neki su se temeljili na religijskim vjerovanjima, drugi su nastali kroz mitologiju. Neki su promatrani kao osobnosti ili živa bića, a drugi kao beživotni predmeti. Neki na viša bića gledaju samo kao na produženje sebe s, moguće, više mudrosti i većim plemenitim svojstvima.

Bez obzira na prirodu "bogova" u koje je čovječanstvo vjerovalo kroz stoljeća, jedna je zajednička tema da "vjernik" osjeća da na neki način stječe određene uvide u djelovanje boga ili bogova koje štuje. Vjernik također može tvrditi da ta viša bića, bez obzira u kojem obliku bila, imaju moć utjecaja na njegov život, bilo u dobru, zlu, sreći, tuzi ili na neki drugi način.

Za one koji vjeruju u Bibliju i njezino učenje o jednom Vrhovnom biću, zbrka vjerovanja u mnoge bogove je uklonjena. Prorok Izaija, govoreći za Boga, napisao je pod božanskim nadahnućem: "Ja sam Bog, i nema drugoga; Bog, nitko mi sličan nije!" (Izaija 46: 9) Mojsije je odlučno rekao Izraelcima: "JAHVE je Bog

naš, JAHVE je jedan!" (5.Mojsijeva 6: 4) U Novom zavjetu, tijekom vremena u kojem je cvjetala rimska i grčka mitologija, apostol Pavao, posjetivši grčki grad Atenu, govorio je o mnoštvu bogova koje su praznovjerno štovali.

"Atenjani!" započeo je Pavao, "U svemu ste, vidim, nekako veoma bogoljubni. Doista, prolazeći i promatrajući vaše svetinje, našoh i žrtvenik s natpisom: NEPOZNATOM BOGU. Što dakle ne poznajete, a štujete, to vam ja navješćujem. BOG koji stvori svijet i sve na njemu, on, neba i zemlje Gospodar, ne prebiva u rukotvorenim hramovima; i ne poslužuju ga ljudske ruke, kao da bi što trebao, on koji svima daje život, dah i – sve. Od jednoga sazda cijeli ljudski rod da prebiva po svem licu zemlje; ustanovi određena vremena i međe prebivanja njihova da traže Boga, ne bi li ga kako napipali i našli. Ta nije daleko ni od koga od nas. U njemu doista živimo, mičemo se i jesmo, kao što i neki od vaših pjesnika rekoše: Njegov smo čak i rod! Ako smo dakle rod Božji, ne smijemo smatrati da je božanstvo slično zlatu, srebru ili kamenu, liku isklesanu umijećem i maštom ljudskom."—Djela apostolska 17: 22-29, *Weymouth New Testament*

DVA OPREČNA UTJECAJA

Sveto pismo nas izvješćuje da su od pada naših praroditelja u Edenu na zemlji djelovala dva snažna načela, jedno pravedno, a drugo zlo. Iza ovih načela bili su njihovi gospodari ili izvori utjecaja. Načelo pravednosti potječe i promiče ga Stvoritelj, jedan Bog spomenut u prethodnim odlomcima. Načelo zla promiče veliki Božji protivnik, pali Lucifer, u Bibliji različito

nazivan kao Đavao, Sotona i "ta stara zmija."—Izaija. 14: 12; Otkrivenje 12: 9; 20: 2

Čovjek je u svom izvornom savršenom stanju stvoren, kako je rečeno u Bibliji, na sliku Božju. (1.Mojsijeva 1: 26, 27) Stoga bi u takvom stanju bilo prirodno da više voli popuštati bogolikim utjecajima pravednosti i živjeti u skladu s njima. Međutim, zbog prvotnog Adamovog prijestupa, cijeli je ljudski rod rođen u grijehu. (Psalmi 51: 5; 58: 3) Stoga čovjek ima tendenciju da se odmakne od Boga i od visokih načela pravednosti pod njegovim pokroviteljstvom. Bilo ih je, međutim, kroz povijest nekoliko s kojima je Bog razgovarao i s kojima je posebno surađivao. Oni su se, ohrabreni ovim božanskim zajedništvom, borili protiv nazadnih i zlih tendencija kojima su okruženi i Božjom milošću bili su pobjednici.—Jakov 5: 10, 11

PLANSKI DOPUŠTEN GRIJEH

Stvoritelj je mogao spriječiti grijeh na zemlji, pod vodstvom palog Lucifera, ali u svojoj mudrosti vidio je da će unaprijediti ljudski rod dopuštajući mu da iskusi strašne posljedice neposluha božanskom zakonu. (Rimljanima 7: 13) Uz to, činjenica da su Sotona i načela nepravednosti većinom dominirali u poslovima ljudi još od Edena ne ukazuje na to da je Bog izgubio kontrolu nad situacijom, niti da je njegov duh ljubavi i pravednosti neadekvatan za borbu protiv sila zla. Jednostavno, on nastavlja dopuštati zlo kako bi svaka generacija ljudskog roda, zauzvrat, mogla iskusiti što znači Sotonino vladanje.

Kasnije, kad Sotona bude vezan i ne bude mogao više obmanjivati ljude, tisućljetno Božje kraljevstvo pravednosti početak će djelovati na cijeloj

zemlji. Svi koji su umrli izaći će iz groba, a cijelom će se čovječanstvu pružiti prilika da se nauči pravednosti i izboru između dobra i zla. Tada će njihov izbor biti inteligentan, temeljen na stvarnom iskustvu, prvo sa zlom u ovom životu i s pravednošću tijekom nadolazećeg kraljevstva.—Otkrivenje 20: 1-3, 6; Matej 6: 10; Djela apostolska 24: 15; 2.Petrova 3: 13

U 1.Mojsijevoj 3: 14, 15 Bog nam daje naslutiti veliku borbu koja bi mogla nastati između onih koji bi mu služili i onih koji služe Protivniku. Objašnjava da će zametnuti neprijateljstvo [hebrejski: odbojnost] između ove dvije vrste, koje ovdje simbolično opisuje kao "rod" žene i "rod" zmije—vizualni prikaz Sotone. Rod žene koji se spominje u ovom izvješću kasnije se opisuje kao "nebeske zvijezde," u stvarnosti Krist ili Mesija obećanja, koji se sastoji od Isusa, "Glave" i "crkve," njegova "tijela."—1.Mojsijeva 22: 16-18; Galaćanima 3: 16, 29; Efežanima 5: 23; Kološanima 1: 18

Protivnik, međutim, to nije razumio u vrijeme Adamove neposlušnosti. Tijekom narednih vijekova Bog je, počevši od Abela, odabirao neke iz pale rase i pripremao ih za buduću službu u mesijanskom kraljevstvu. Sotona je iskoristio priliku da se i njima usprotivi, tako da su svi koji su služili Bogu i nastojali ispravno živjeti od Edena do sada osjetili posljedice njegovog neprijateljstva protiv njih. To će se nastaviti sve dok Sotona ne bude vezan i dok kraljevstvo ne bude uspostavljeno. Rečeno nam je da će tada "sramotu" svog naroda Bog ukloniti s lica cijele zemlje.—Izaija 25: 8

OBA GOSPODARA ZAHTIJEVAJU POSLUŠNOST

Kad je u 1.Mojsijevoj 3: 15 Bog rekao da će zametnuti neprijateljstvo između onih koji su mu služili i

onih koji nisu, nije mislio da će on biti stvoritelj razdora. Rezultirajući sukobi nezaobilazna su posljedica poslušnosti Bogu onih koji mu služe i popuštanja utjecajima zla onih koji služe, bilo svjesno ili nesvjesno, drugom gospodaru, Sotoni.

Bog je dopustio ovo ratovanje samo u smislu da je postavio visoki standard pravednosti za koji su pozvani oni koji mu žele služiti u tom cilju. Kao ispitivanje odanosti i vjernosti, Bog dopušta Protivniku da vrši svoje suprotne utjecaje nastojeći ih obeshrabriti. Međutim, Bog je s njima i ako izdrže ove kušnje gledajući Bogu i ako odluče nadvladati, osigurati će pobjedu njegovom čudesnom milošću i snagom.— Psalmi 22: 19; 46: 1; Hebrejima 4: 16

Božanski zakon, koji je bio kamen pravednosti, tijekom vjekova Božjeg plana pozivao je na poslušnost na mnoge i razne načine. Bez obzira na detalje, poticaj za poslušnost, kao i veliki cilj koji se njime mora postići, bila je nesebična ljubav. S druge strane, Sotona je utjecao na čovječanstvo zavodljivom sebičnošću. Svaki detalj zbunjene mase zabludama i obmanama kojima je šest tisuća godina odvodio ljude od Boga bio je dopadljiv osobnim interesima onih koji su pod njegovim utjecajem.

"Bog je ljubav", kaže Biblija. (1.Ivanova 4: 8) On je pokazao ovo načelo koje pokreće sve njegove svrhe i kojim želi da utjecati na njegove sluge, dajući najdraže blago svoga srca, svog jedinorođenog Sina, da bude čovjekov Otkupitelj. (Ivan 3: 16) Sotonin duh sebičnosti i oholosti je otkriven biblijskim objašnjenjima da je pokušao uzurpirati Božji položaj u svemiru. To je taj isti duh traženja sebe kojeg je od davnina uspješno usadio u mnoštvo ljudi.—Izaija 14: 12-14

To nam pomaže u razumijevanju onoga što sačinjava Božji duh ljubavi, Duh Sveti, kao kontrast onoga što Sveto pismo govori o tome, i što govori o sebičnom i nesvetom duhu velikog Protivnika. Različiti aspekti Duha Svetoga nazivaju se Duhom Krista; svetosti; istine; obećanja; krotkosti; milosti; i proročanstva.—Rimljanima 8: 9; 1: 4; 1.Ivanova 4: 6; Efežanima 1: 13; Galaćanima 6: 1; Hebrejima 10: 29; Otkrivenje 19: 10

Razne manifestacije Sotoninog duha opisuju se kao duh straha; ropstva; drijemanja; svijeta; antikrista; i pogreške. (2.Timoteju 1: 7; Rimljanima 8: 15; 11: 8; 1.Korinćanima 2: 12; 1.Ivanova 4: 3, 6) Baš kao što sve različite manifestacije Božjeg Duha predstavljaju i u skladu su s djelovanjem ljubavi u jednom ili drugom obliku, tako su i svi ti različiti oblici zla u skladu s ohološću i sebičnošću.

BOŽANSKE OPOMENE POKORNOSTI

Mnoge božanske opomene sadržane u Svetom pismu kao vodstvo i ohrabrenje Gospodinova naroda odražavaju namjere dvojice gospodara koji pozivaju na našu poslušnost. Primjerice, jedna od takvih je iz našeg uvodnog teksta, Jošua 24: 15, u kojoj Jošua poziva na pokornost Izraela Bogu govoreći: "Danas izaberite kome ćete služiti." U ovom je slučaju trebalo odabrati između poganskih bogova kojima su služili narodi od kojih su Izraelci bili odvojeni i Jahve, istinskog Boga. Od trenutka kada je narod Izraela napustio Egipat, Sotona ih je nastojao odvesti od Jahve, najčešće prizivajući njihovu sebičnost. Bog je dopustio da ih se tako iskuša, a kušnje su gotovo uvijek povezane s materijalnim obiljem i ugodom.—2.Mojsijeva 16: 3, 8; 17: 2, 3

Bogovi koje je postavio Sotona, gospodar svih lažnih bogova, nisu uvijek oni od drveta, metala, kamena ili gline, kakvima su se od davnina klanjali milijuni. Doista, mnogi ljudi danas vjerojatno nisu u iskušenju da štiju fizičke predmete u onoj mjeri kao što je to bio slučaj u prošlim stoljećima. Ipak, čak i među ljudima koji su inače pobožni, umjesto da odaberu život u punoj odanosti Nebeskom Ocu, većina daje značajno vrijeme, snagu i utjecaj štovanju neke vrste simboličnog "zlatnog teleta".

Rečeno je da su ljudi u gradu Uru, iz kojeg je Bog pozvao Abrahama, štovali boga mjeseca. Današnje Abrahamovo duhovno potomstvo nije u iskušenju da štije takvo božanstvo, pa se Sotona priziva njihove sebične instinkte na drugi način. Nastoji ih odvući od pune predanosti pravednosti držeći pred njima "boga zadovoljstva"; ili "boga" ambicije; ili oholosti; ili uzaludne slave. Bilo koji ili svi ovi mogu postati idoli koje bismo mogli postaviti u naša srca i obožavajući ih biti povučeni od pune predanosti pravom Bogu.

SVAKODNEVNI IZBOR

Nije dovoljno da smo se na početku svog kršćanskog puta odlučili služiti živom Bogu. Svaki dan od tog vremena nadalje, naš veliki Protivnik, na ovaj ili onaj način, stavlja pred nas priliku da služimo drugim "bogovima". On vrši sav pritisak na nas što je moguće da bi nas odvratio od pune predanosti Nebeskom Ocu. Stoga ćemo svakodnevno i u svakom iskustvu smatrati potrebnim odabrati kome ćemo služiti. Naš uspjeh u prevladavanju sebičnih utjecaja različitih prijedloga i obmana koje nam se svakodnevno nameću uvelike će ovisiti o čvrstoći kojom odlučujemo slijediti pravednost.

Oklijevanje i nesigurna neodlučnost gotovo će sigurno dovesti do poraza. Po tom pitanju Sveto pismo nas opominje: "Podložite se dakle Bogu! Oduprite se đavlu i pobjeći će od vas!"—Jakov 4: 7; 1.Petrova 5: 8, 9

Glupo je pretpostavljati da kršćanin može uspješno služiti dvojici gospodara. To nam je jasno istaknuto u Luki 16: 13, gdje čitamo: "Nijedan sluga ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prijanjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu." U ovom konkretnom slučaju gospodar Sotona poziva na našu predanost ljubavlju prema zemaljskom izobilju ili prema "bogatstvu." Međutim, isti princip vrijedi bez obzira na metodu koju ovaj "gospodar" može koristiti u privlačenju naše sebičnosti. Apostol Jakov izražava isto načelo kada kaže da je "čovjek duše dvoumne, nepostojan na svim putovima svojim!"—Jakov 1: 8

Ne samo da nas Sotona, gospodar nepravednosti, nastoji odvratiti od naše privrženosti istinskom Bogu izravnim pozivima na sebičnost, već pokušava i srušiti našu odlučnu predanost postavljanjem prepreka na našem putu koje otežavaju iznošenje našeg posvećenja. Na primjer, može donijeti progon, zajedno s primamljivim prijedlogom da bismo sve to mogli izbjeći tako što ćemo biti manje revni u službi istinskom Učitelju. On može prouzročiti gubitak naših prijatelja ili naše reputacije, i na mnogo drugih načina utisnuti nam mnoge nedostatke koji proizlaze iz onoga što on predstavlja kao glupost služenja istinskom Bogu. Sve je to dio neprijateljstva koje on očituje prema "potomstvu" žene. Jedina nada Kršćanina da izdrži njegove napade je oslanjanje na Božja milosna obećanja da će pomoći u svakom trenutku potrebe.—Hebrejima 4: 16

TAMU ZA SVJETLOST

Pored privlačnosti i prepreka kojima Protivnik pokušava slomiti našu odanost Bogu, on također koristi metodu suptilne prijevere koju je apostol opisao kao umijeće "prerušavanja u anđela svjetla." (2.Korinćanima 11: 13-15) To jednostavno znači da pokušava učiniti da mu služimo, istinski vjerujući da mu se suprotstavljamo i služimo našem Nebeskom Ocu. Jedina zaštita od zavaravanja ovom obmanom je ona naše pune predanosti načelima pravednosti otkrivenim u Božjoj volji za nas. Veliki cilj Božjeg plana za svakog od njegovih sluga je da budu ispunjeni i kontrolirani njegovim duhom ljubavi. Možemo biti sigurni da mu služenje zasnovano na bilo kakvoj drugoj pobudi dolazi od lažnog, gore spomenutog, "anđela svjetla."

Za kršćanina tijekom sadašnjeg evanđeoskog doba, velika provjera pokornosti načelu ljubavi je spremnost da se u božanskoj službi položi vrijeme, energija, pa čak i sam život ako je potrebno. U tome imamo Isusa za uzor. Ako naša predanost Bogu nije svesrdna i apsolutna, Protivnik bi nas mogao lako prevariti ukazujući na načine navodne službe koji ne zahtijevaju polaganje našega života u žrtvi.

Naše tijelo ne voli se žrtvovati. Zadovoljeno je kad mu se ugađa, kad se njeguje i kad mu je udobno, kad je gledano i hvaljeno. Svaka varljiva sugestija sračunata da nas natjera da vjerujemo da bismo tako udovoljili tijelu, doista će nas zavarati ako izgubimo iz vida uvjete našega posvećenja. Ako imamo na umu zahtjeve ljubavi i sjetimo se da uski put kojim hodamo dovodi do žrtve i smrti, a ne do spokoja i utjehe, Sotona neće moći utjecati na nas niti jednom od svojih zavodljivih doktrina.

Tama i svjetlost kao suprotnosti u Svetom Pismu usko su povezani sa sebičnošću i ljubavlju, koji su također suprotni jedno drugome. Kako je naš Nebeski Otac Bog ljubavi, on je i Bog svjetlosti; a kako je Protivnik bog sebičnosti, on je i bog tame. Uz ove suprotnosti povezani su i smrt i život. Stoga, kad razmišljamo o gospodaru, Sotoni, s njim povezujemo princip sebičnosti koji vodi u tamu i smrt. Suprotno tome, kad razmišljamo o Bogu, našem Nebeskom Ocu, s njim povezujemo misao o ljubavi, svjetlosti i životu.— 1.Ivanova 4: 16; 1: 5; Psalmi 36: 9; Ivan 17: 3

Tama simbolizira sadašnju vladavinu zla popraćenu svim tamnim iskustvima straha, boli i konačno smrti. Nasuprot ovome je prekrasni simbol svjetlosti i blagoslova mira, sreće i na kraju vječnog života u nadolazećem mesijanskom kraljevstvu. Ti će blagoslovi biti dostupni svima koji se, kad im se pruži prilika, dovedu u poslušnost Bogu i velikom načelu ljubavi za koji se on zalaže i kojim moraju biti potaknuta sva njegova umna stvorenja koja žele vječno živjeti. Ističući ovaj kontrast, citiramo ove proročke riječi: "Večer donese suze, a jutro klicanje," jutro dana novog kraljevstva, kada će se pojaviti "Sunce pravednosti" s "iscjeljenjem u njegovim krilima."—Psalmi 30: 5; Malahija 4: 2

ISUS—NAŠ SAVRŠEN UZOR

Stoljećima je među ljudima bilo onih koji su kroz svoju sebičnu aroganciju, okrutnost i ponižavanje bili prikladni predstavnici Sotone. Isto tako, bilo je mnogo pravednih i plemenitih ličnosti, kao što su, na primjer, drevni vjerni muškarci i žene Staroga zavjeta. Oni su, kroz ljubav prema bližnjima i predanost

načelima božanske pravednosti, na razne načine pokazali Božji karakter. Uz sav taj "oblak svjedoka" postoji još jedan koji se ističe iznad svih, toliko iznad, da može reći svojim učenicima: "Tko je vidio mene, vidio je i Oca."—Hebrejima 12: 1; Ivan 14: 9

Ovo je bio Isus, savršeni, naš živi uzor onoga što je uključeno u služenje pravom Bogu. Isus je bio u potpunosti jedno sa svojim Nebeskim Ocem i u savršenstvu svoje slavne naravi pokazao je u potpunosti ljubav zbog koje ga je njegov Otac poslao na svijet kao čovjekova Otkupitelja. Čitamo: "U njemu je bio život; i život je bio svjetlost ljudima."—Ivan 1: 4

Za Isusa se također kaže da je on bio Bog "očitovan u tijelu." (1.Timoteju 3: 16) To, naravno, ne znači da je Isus bio Bog, jer je sam Isus rekao: "Otac je veći od mene." (Ivan 14: 28) To znači da je najjasnije poimanje slavnog Božjeg karaktera koje imamo u današnje vrijeme ono što vidimo kao primjer u Isusovom životu. Svojom vjernošću polažući svoj život, Isus nam je otkrio istinsko značenje svih božanskih zahtjeva onima koji uzmu svoj križ da bi ga slijedili.—Matej 16: 24

Kad Sotona iznese svoje varljive teorije koje su sračunate da nas skrenu s uskog puta, trebamo samo pogledati Isusa i na njegovu primjeru naučiti kako je on protumačio božansku volju u svom životu. Tako možemo biti sigurni u ono što bi Bog htio da radimo. Isus je, dakle, naš živi uzor i kao takav, naš Učitelj, naš Učitelj u Božjim stvarima.—Matej 23: 8-10

KONAČNA POBJEDA

Neprijateljstvo između potomstva zmiје i potomstva žene završit će potpunom pobjedom Boga i

svih sila pravednosti koje on promiče i koje proizlaze iz njega. Crkvi će pobjeda biti dana po našem Gospodinu Isusu Kristu, a u Božje vrijeme i sam Sotona bit će vezan i više neće moći širiti svoju tamu i zlu vlast nad zemljom i njezinim narodom.

Kroz Krista će se raspršiti i konačno iskorijeniti zli utjecaji sebičnosti, tame i smrti. "Uče se pravdi stanovnici kruga zemaljskoga." (Izaija 26: 9) Spoznaja o slavi i ljubavi Božjoj ispunit će zemlju. (Izaija 11: 9; Habakuk 2: 14) Oni koji se u potpunosti prepuste njegovom utjecaju, i sami će se ispuniti Duhom Božjim—duhom ljubavi. Ne samo da će biti vraćeni do savršenstva, već će im se pružiti prilika da zauvijek žive među ostalim milijardama pripadnika obnovljenog i sretnog čovječanstva. Savršena ljudski rod bit će sretan jer će spoznati da je put ljubavi najbolji i jedini istinski put u život.

Prorok poput Mojsija

Ključni redak: „Proroka kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti JAHVE, Bog tvoj: njega slušajte!“
5.Mojsijeva 18: 15

Izabrani tekst:
5.Mojsijeva 18: 15-22

(Djela apostolska 3: 20-22) Petar opisuje sličnost ovog proroka koji dolazi ne u obliku osobnosti ili prirode, već u prostranim odnosima položaja i djelovanja. Na ovu opću sličnost poziva se apostol Pavao kada kaže da su iskustva naroda Izraela pod Mojsijevim vodstvom bili primjeri, ili uzorci, za upute i opomenu onih koji će živjeti pod Kristovim vodstvom.—1.Korinćanima 10: 1-11

Prvo primjećujemo da je Krist prorok poput Mojsija kako je prikazano u Pashi. Uvođenje Pashe, zabilježeno u 2.Mojsiju 12: 1-28, opisuje kako su prvorođeni Izraelci "preskočeni" od najavljene smrtne kuge i da su u ishodu oni i ostatak Izraelaca dobili novi život, oslobođen egipatskog ropstva. Apostol Pavao prepoznaje Krista kao najveće pashalno janje. (1.Korinćanima 5: 7) Podsjećamo da je krv ubijenog

pashalnog Izraelskog janjeta trebala biti stavljena na dovratnike i nadvratnike njihovih kuća, kako bi se sačuvali životi prvorodenih. Dakle, bili su "otkupljeni". (2.Mojsiju 13:15) To je bilo predstavljanje stvarnosti koja će kasnije doći dragocjenom krvlju Kristovom, izvorom istinskog otkupljenja. (1.Petrova 1: 18-20) Korištena janjeća krv sačuvala je život prvorodenaca i pružila Izraelcima bijeg iz ropstva, ali trebala im je i snaga za putovanje u pustinju koja je ležala pred njima. U ispunjenju ovoga, Isus je rekao svojim učenicima da je on istinski "kruh nebeski," izvor duhovne hrane koja će ojačati njegove sljedbenike u njihovom posvećenom putovanju.—Ivan 6: 27-58

Također vidimo da je Krist prorok poput Mojsija u odnosu na uskrsnuće. Nakon njihovog oslobođanja, Faraon i njegovo mnoštvo progonili su Izraelce. Zaustavljene u bijegu vodama Crvenog mora, Bog ih je spasio razdvojivši vode tako da su ljudi sigurno išli na suprotnu stranu po suhom tlu. Faraon i njegove vojske, pokušavajući ih slijediti, potopljeni su u more. (2.Mojsijeva 14: 1–31) Apostol Pavao kaže da su svi Izraelci bili "na Mojsija krstili u oblaku i u moru" te dalje naučava da je krštenje znakovito i za smrt i za uskrsnuće.—1.Korinćanima 10: 2; Rimljanima 6: 3-5

Krist je prorok poput Mojsija kao i poveznica za postizanje života kroz Božji zakon. U tome je značajan redosljed izraelskih iskustava. Nakon Pashe i njihova izbavljenja preko Crvenog mora došlo je davanje Božjeg zakona Izraelu. Tako je i s većim prorokom od Mojsija. Nakon Isusove smrti, velikog pashalnog janjeta, za otkupljenje ljudskog roda, uslijedit će uskrsnuće čitavog čovječanstva iz mrtvih tijekom njegova mesijanskog kraljevstva. Tada će doći davanje Božjeg zakona svim

ljudima. Za Izrael je planina Sinaj bila mjesto "slave" davanja zakona. U većem ispunjenju, planina Sion poprište je "uzvišenije slave". (2. Korinćanima 3: 7-11) Pod Mojsijem je jedan narod, Izrael, bio oslobođen iz Egipta, a zatim odveden na planinu Sinaj da primi Božji zakon. Pod Kristom se svi narodi moraju izbaviti iz ropstva grijeha i smrti i odvesti na simboličnu goru Sion, da prime zakon našega voljenog nebeskog Oca.— Hebrejima 12: 18-24; Izaija 2: 2, 3

Pouka dva

Jošua vodi narod Izraela

Ključni redak: „Tada JAHVE reče Jošui: ‘Evo, predajem ti u ruke Jerihon i kralja njegova s ratnicima.’“
Jošua 6: 2

Izabrani tekstovi:
Jošua 5: 13-15; 6: 1-20

Iako neki mogu dovesti u pitanje pravednost davanja Izraelu zemlje koju su već zauzeli drugi narodi, stvar moramo razmotriti s Božjeg gledišta. Psalm 24: 1 kaže nam: " Jahvina je zemlja i sve na njoj, svijet i svi koji na njemu žive."
(New International Version)

Iz ovog i drugih Svetih pisama razumijemo da Bog ima pravo učiniti sa zemljom što god želi. (Psalmi 135: 6) Puno ranije, Bog je obećao ovu zemlju Abrahamu i njegovom potomstvu. (1.Mojsijeva 12: 1-7) Nakon izlaska iz Egipta i njihovog sljedećeg četrdesetogodišnjeg putovanja u pustinju, Izraelci su ušli

u zemlju Kanaan, potvrđujući Božju moć da ispuni svoja obećanja.

Davanje kanaanske zemlje Abrahamovim potomcima dijelom je bio presuda grešnim Kanaancima. U 1.Mojsijevoj 15: 16 Bog je dao vremenski okvir za predaju zemlje: "Oni će se ovamo vratiti za četvrtog naraštaja, jer mjera se zlodjela amorejskih još nije navršila." Ova izjava prepoznaje grijeh kao jedan od razloga zašto je Bog oduzeo zemlju bivšim stanovnicima. Kasnije, kad su se Izraelci približavali granici Obećane zemlje, Mojsije im je dao isto objašnjenje. (5.Mojsijeva 9: 4) Abraham zemlju nije naslijedio odmah, jer još nije bilo vrijeme za presudu, niti je postojao dovoljan broj njegovih potomaka da je posjeduje. Ipak, u pravo vrijeme Bog je zemlju predao svom izabranom narodu.

Nakon Mojsijeve smrti, došlo je vrijeme da Izraelci prijeđu rijeku Jordan i uđu u zemlju obećanja. Bog je izabrao Jošuu da vodi ovo osvajanje. (Jošua 1: 1-4) Gospodin je umirio Jošuu ovim snažnim riječima u koje se i mi možemo uzdati: "Nitko neće odoljeti pred tobom u sve dane tvog života; ja ću biti s tobom, kao što sam bio s Mojsijem, i nikada te neću napustiti niti ću te ostaviti. Budi odvažan i hrabar jer ćeš ti uvesti narod ovaj da primi u baštinu zemlju za koju se zakleh ocima njihovim da ću im je dati."—vss. 5, 6; Hebrejima 13: 5

Nakon ulaska u Kanaan, sporazum o obrezivanju obnovljen je prema Božjim uputama, čime je uklonjen svaki preostali trag sramote nekadašnjeg ropstva Izraelaca u Egiptu. (Jošua 5: 2-9) Dok je Jošua stajao pred zidovima Jerihona prišao mu je anđeo Gospodnji

držeći mač u ruci i objavljujući riječi iz našeg Ključnog stiha.

Osvajanje Jerihona trebalo je biti izvršeno na osobit način. Šest dana naoružani Izraelci trebali su svakodnevno jednom proći oko grada. Slijedili bi ih svećenici koji su nosili Kovčeg saveza i drugi svećenici koji su trubili u trube. Sedmog dana prolazili bi oko grada sedam puta, a nakon dugog trubljenja trubljji, Jošua bi dao znak da sav narod Izraela vikne. (Jošua 6: 3-21) Jošua je trebao imati puno vjere da izda takve upute i vjere među izraelskim narodom da slijedi takav naizgled besmislen plan. Ipak, "Vjerom zidine jerihonske padoše nakon sedmodnevnoga ophoda."— Hebrejima 11: 30

Kako je Izrael bio vjeran Jošui, tako i mi budimo vjerni svom vođi, Kristu Isusu, kako bismo s apostolom Pavlom mogli reći: "Sve mogu u Onome koji me jača!"—Filipljanima 4: 13

***

Jošijina pravedna vladavina

Ključni redak: „*Nije bilo prije njega takva kralja koji se obratio JAHVI svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom, u svemu vjeran Zakonu Mojsijevu, a ni poslije njega nije mu bilo ravna.*“

2.Kraljevima 23: 25

Izabrani tekstovi:

**2.Kraljevima 22: 1-20;
23: 1-30**

Današnji ključni stih opisuje Jošiju, kralja suprotnog karaktera od njegova dva prethodnika. Njegov djed, Manaše, počinio je takvo zlo da je Bog objavio da će predati Jeruzalem i Judeju njihovim neprijateljima. Jošijin otac, Amon, slijedio je Manašeove zle postupke i protiv njega se urotiše njegove vlastite sluge i ubiše ga. (2.Kraljevima 21: 1-23)

Kao rezultat ovog djela, "prosti puk je pobio sve one koji se bijahu urotili protiv kralja Amona i na njegovo mjesto zakraljio sina mu Jošiju."—vs. 24

To da će Jošija postati istinski Božji sluga i jedan od najvećih judejskih kraljeva, ne treba shvatiti kao da se dogodilo slučajno. U stara vremena imena su davana kako bi ukazivala na karaktere kojima su se roditelji nadali. Jošija znači "Jahve će podržati." Postavši kraljem u dobi od osam godina, razumno je zaključiti da je dječak koji je bio religiozno nastrojen bio pod paskom svoje majke i bake. (2.Kraljevima 22: 1, 2) Njegova se

majka zvala Jedida što znači "voljena od Jahve", a baka se zvala Adaja, što znači "počašćena od Jahve". Njihov utjecaj morao je pomoći u oblikovanju pravednog karaktera Jošije. Riječi u Izrekama 31: 10-31 govore o utjecaju koji majke visokog morala i pravednog karaktera imaju na svoju djecu i obitelji.

U dvanaestoj godini svoje vladavine, Jošija je naredio uništenje idolopoklonstva koje je bilo uspostavljeno za vrijeme vladavine njegova djeda, kralja Manašea. Manaše je promovirao idolopoklonstvo u cijelom svom kraljevstvu, gradio poganske hramove, pa čak i žrtvovao jednog od svojih sinova u ognju poganskog boga Moloha. Uništavanje ovih idola trajalo je šest godina. (2.Ljetopisa 34: 3-7) Nakon toga, u osamnaestoj godini svoje vladavine, Jošija je svoju pozornost usmjerio na popravak hrama.—2.Ljetopisa 34: 8; 2.Kraljevima 22: 3-6

Ovaj redosljed događaja predstavlja model za naš kršćanski život. Poput Jošije, prvo se moramo očistiti od sebičnosti i tjelesnih idola srca. (2.Korinćanima 7: 1; Kološanima 3: 8) Nakon što postanemo sluge pravednosti, možemo se zagledati u izgradnju istinskog Božjeg hrama za kojeg apostoli objavljuju da se sastoji od Kristovih sljedbenika, Crkve.—1.Korinćanima 3: 16,17; 2.Korinćanima 6: 16; 1.Petrova 2: 4, 5

Jošijina obnova hrama dovela je do otkrića drevnog rukopisa. Bila je to kopija "knjige zakona", bilo cjelovita ili djelomična, koju je Mojsije napisao i naredio da se stavi u kovčeg saveza zajedno sa zlatnim loncem s manom i Aronovim štapom koji je pupao. Kad je Jošija čuo sadržaj ove izgubljene knjige, razderao je haljine svoje i bio je duboko zabrinut jer je knjiga ukazivala na

buduće uništenje njegova kraljevstva kao posljedicu zla koje su učinili kraljevi prije njega.—2.Kraljevima 22: 8-13; Hebrejima 9: 4

Kako bi vratio narod svome Bogu, Jošija je obnovio Pashu i vratio svećenike i levite na njihove zadaće u hramu. (2.Ljetopisa 35: 1-19) Iako će Izrael biti kažnjen kao narod zbog kršenja njihova zavjetnog dogovora s Bogom, Jošiji je rečeno da se to neće dogoditi dok je on živ. U ljubavi je Bog rekao: "Evo, sjedinit ću te s ocima tvojim i s mirom ćeš leći u grob da ne vidiš svojim očima svu nesreću koju ću svaliti na ovo mjesto."—2.Kraljevima 22: 20

Ilija se suprotstavlja Ahabu

***Ključni redak: „Ilija odgovori: ‘Ne upropašćujem ja Izraela, nego ti i tvoja obitelj, jer ste ostavili JAHVU, a ti si sljedbenik Baala.’“
1.Kraljevima 18: 18***

***Izabrani tekstovi:
1.Kraljevima 18: 1-40***

Ilijina služba u Izraelu započela je u prijelomnom vremenu. Narod je bio podijeljen na dva dijela: dvoplemensko kraljevstvo Juda i deseteroplemensko kraljevstvo Izrael. Na prijestolju potonjeg sjedio je kralj Ahab, ali na njega je velik utjecaj imala njegova supruga Izebela, bivša fenička princeza. (1.Kraljevima 16: 31) Kao rezultat njezinog utjecaja, štovanje Baala, glavnog boga Feničana, brzo se proširilo među Izraelcima. Zbog ovog idolopoklonstva Bog je odlučio izazvati sušu na zemlji kao kaznu Izraelu.—1.Kraljevima 16: 30-33; 17: 1

Bog čudesno odgovara ljudima, u ovom slučaju, Iliji, u poslu kojeg im on osmisli. Ilijina objava o gladi u ime Boga bila je hrabar izazov za Ahaba. Baal je bio pogani bog odgovoran za kišu, grmljavinu, munje i rosu. Kad je Ilija najavio sušu, nije samo izazvao Baala, već i kralja Ahaba, njegovu suprugu Izebelu, njihove svećenike i narod Izraela.

U trećoj godini gladi Bog je rekao Iliji da se suprotstavi Ahabu. U to je vrijeme kralj prepoznao da je glad Božja kazna, ali ipak se kolebao između dobrog i

lošeg. Ilijin je zadatak bio da kralj i sav narod vide svoje zle putove i natjera ih da se vrate Bogu čitavim srcem.— I.Kraljevima 18: 1-16

Kad su se upoznali, Ahab je pitao Iliju: "Jesi li ti onaj koji upropašćuješ Izraela?" (vs 17) Ilijin odgovor, pronađen u našem Ključnom stihu, s pravom je prebacio odgovornost natrag na Ahaba i njegovu vladajuću kuću. Uslijedio je jedan od najdramatičnijih događaja zabilježenih u Svetom pismu, izazov koji suprotstavlja Jahvu, izraelskog Boga i Baala, boga Fenicije i Kanaana.

U tom je izazovu Ilija bio Jahvin zastupnik, a četiri stotine i pedeset svećenika kraljice Izebele bili su predstavnici Baala. Izgrađena su dva oltara, a dva junca izabrali su Baalovi proroci. Na svaki žrtvenik trebalo je staviti jednog junca koji će se žrtvovati dvojici bogova. Koji god bog bi odazvao potpaljujući žrtvu ognjem, bio bi određen pravim Bogom. Prijedlog je bio toliko pošten da ga Baalovi proroci nisu mogli odbiti. (vss. 22-24) Prije nego što je test počeo, Ilija je razgovarao s Izraelcima, kao što bi razočarani otac mogao razgovarati s djetetom: "Dokle ćete hramati na obje strane? Ako je JAHVE Bog, slijedite ga; ako je Baal, slijedite njega."— vs. 21, *New International Version*

Rezultat je bio jednostran, kao što je prikazano u stihovima 25-38 naše lekcije. Zli proroci pozvali su Baala da im zapali junca, ali ništa se nije dogodilo. Nakon njihovog neuspjeha, Ilija je odnio dvanaest kamenova s oltara Jahvi koji je prethodno srušen i sagradio novi oltar, na kojeg je stavio junca. Oko njega je iskopao rov i tri puta dao izliti vodu preko cijelog oltara, ispunjavajući jarak. Ilija je pozvao Jahvu da pokaže ljudima da je on jedini pravi Bog. Odmah je junca, drvo, kamenje i vodu progutala vatra odozgo.

Kako je blagoslovljeno znati da je Jahve taj "pravi Bog, on je živi Bog." (Jeremija 10: 10) Radujemo se vremenu kada će to svi ljudi prepoznati i "od idola se obratiti k Bogu da bi služili Bogu živomu i istinskomu."—1.Solunjanima 1: 9

